

היסטוריה

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שמונה נושאים, ועליך לבחור בשניים מהם.

בכל נושא שני פרקים, ועליך לענות על שתי שאלות:

שאלה אחת מן הפרק הראשון — 35 נקודות

שאלה אחת מן הפרק השני — 15 נקודות

סך הכול לנושא — 50 נקודות

(לכל נושא — 50 נקודות; סך הכול — 100 נקודות)

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

שים לב: תלמיד שאושר לו מבחן מותאם יענה על אחת משתי השאלות הראשונות בכל אחד משני הנושאים שלמד.

סך הכול שתי שאלות, לכל שאלה — 50 נקודות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

בשאלון זה שמונה נושאים (1-8). בחר בשני הנושאים שלמדת, וענה על ארבע שאלות סך הכול, לפי ההוראות.

נושא 1 — הפעילות הציונית בארצות האסלאם בימי מלחמת העולם השנייה, והעליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1948-1967

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:

על אחת מן השאלות 1-2 (פרק ראשון) ועל אחת מן השאלות 3-4 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מן השאלות 1-2 (35 נקודות).

1. התנועה הציונית בארצות האסלאם במלחמת העולם השנייה

א. בתקופת מלחמת העולם השנייה החליטו המוסדות בארץ-ישראל לעודד את העלייה מארצות האסלאם. קרא את קטע המקור שלפניך, ובו דבריו של אליהו דובקין, ראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית, וענה על השאלה שאחריו.

איננו יודעים כמה יהודים יישארו באירופה לאחר מסע ההשמדה נגדם ועם כמה מהם נוכל לעמוד בקשר לאחר המלחמה, כי ייתכן שמיליונים יישארו תחת שלטונה של רוסיה הסובייטית ועוד זמן רב יהיו קרועים מאיתנו... והרי כולנו יודעים שכל סודה של מדיניותנו כיום הוא להגביר את כוחנו על ידי תוספת יהודים בארץ-ישראל... כמו כן עשויה להתחולל סכנה גדולה על היהדות בגלויות ערב, סכנת שחיטה איזומה.

א' דובקין, ארכיון מפא"י, בתוך: ח' סעדון (עורך), **במחתרת מארצות האסלאם**, יד יצחק בן-צבי, תשנ"ז, עמ' 33

על פי קטע המקור, **הסבר** את השיקולים של המוסדות בארץ לעודד עלייה מארצות האסלאם.

על פי מה שלמדת, **הצג** אחת מן הדרכים למימוש מדיניות זו. (20 נקודות)

ב. בכמה מארצות האסלאם בתקופת מלחמת העולם השנייה התעורר צורך להקים תאים של "ההגנה".

מדוע התעורר צורך זה, ומה היו הקשיים בהקמת התאים האלה?

(15 נקודות)

2. יהודי עירק

- א. **הצג** את "חוק הוויתור על הנתינות" (1950), **והסבר** את השפעותיו על היהודים שחיו בעירק. (15 נקודות)
- ב. לפניך קטע מדיווח של אנשי "המוסד לעלייה" בעירק על המצב של הקהילה היהודית שם לאחר שהפרלמנט העירקי חוקק את "חוק הקפאת נכסי היהודים" (מרס 1951).
קרא את הקטע, וענה על השאלה שאחריו.

לאחר סגירת כל החנויות היהודיות על ידי המשטרה, הוכרחו היהודים לקנות מזון, לרבות בשר, מחנויות ערביות. המשטרה נכנסה כבר לבתי הצורפים ולבתים שהיה בהם חשד להימצאות סחורה או זהב. היום אספו את כל מכוניות היהודים. עולים רבים שדמי נסיעתם הופקדו בבנקים או אצל חלפנים נמצאים היום בלי פרוטה. מתגלות כבר משפחות שאין להן כסף כדי להתקיים. יהודים אלה מתדפקים על שערי המחנה ומבקשים לעלות חנם. עוד לא עברה תקופה קריטית כזו על היהודים. המשטרה מגלה את אופייה הברברי בכל מעצר או חיפוש. ימים אלה עוברים בתור חג לאומי גדול על הציבור הערבי ועל העיתונות, ונורי אסעיד (ראש הממשלה) קיבל אף ברכות מעל דפי העיתונות.

(מעובד על פי ד' הכהן, **עולים בסערה: העלייה הגדולה וקליטתה בישראל, 1948-1953**, יד יצחק בן-צבי, תשנ"ד, עמ' 75-76)

- על פי הקטע, **הצג** את התוצאות של "חוק הקפאת נכסי היהודים".
הסבר שני גורמים נוספים שהובילו לחיסול הקהילה היהודית בעירק.
(20 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מן השאלות 3-4 (15 נקודות).

3. **הצג** את שלוש העמדות השונות שרווחו בקרב יהודי תוניסיה בנוגע לעלייה לישראל.
הסבר את עמדת השלטון הצרפתי בתוניסיה כלפי העלייה לישראל בשנים 1948-1953.
4. **הצג** את הקשיים שהיו בעלייה מלוב לארץ-ישראל בשנים 1945-1948 (עד הקמת המדינה).
הסבר אחת מדרכי ההתמודדות עם אחד מן הקשיים שהצגת.

נושא 2 — "מעיל תשבץ": מפגש התרבויות בין יהדות לאסלאם בימי הביניים

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:

על אחת מן השאלות 5-6 (פרק ראשון) ועל אחת מן השאלות 7-8 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מן השאלות 5-6 (35 נקודות).

5. מיעוט יהודי בעולם מוסלמי

א. הסבר כיצד הצליחה החברה היהודית במגרב להתמודד עם "גזרת השמד של המוניחידון".

הצג את התגובה של רבי מימון על גזרת השמד של המוניחידון.

(20 נקודות)

ב. הסבר מהי עמדתו של הרמב"ם כלפי האסלאם בתחום ההלכתי־משפטי ובתחום הרעיוני־דתי.

הצג דוגמה לפסיקה של הרמב"ם בכל אחד מן התחומים האלה. (15 נקודות)

6. כלכלה ועסקים

א. מדוע היה העיסוק במסחר נפוץ בקרב יהודים בארצות האסלאם בימי הביניים? הסבר שתי סיבות.

הצג מאפיין אחד שייחד את הסחורות שיהודים לא סחרו בהן.

(20 נקודות)

ב. הצג שלוש מן המלאכות שבהן עסקו היהודים בארצות האסלאם בימי הביניים.

(15 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מן השאלות 7-8 (15 נקודות).

7. הצג שתיים מן השושלות ששלטו בארצות האסלאם בימי הביניים.

הסבר כיצד נשמרה האחדות של העולם המוסלמי למרות חילופי השושלות השולטות ופיצול פוליטי בו בתקופות שונות.

8. הצג שני קווי דמיון בין המבנה של מערכת המשפט המוסלמית ובין המבנה של מערכת המשפט היהודית.

הסבר גורם אחד לדמיון זה.

נושא 3 — קהילת יהודי קרקוב

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מן השאלות 9-10 (פרק ראשון) ועל אחת מן השאלות 11-12 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מן השאלות 9-10 (35 נקודות).

9. מכיבוש קרקוב עד הקמת הגטו (ספטמבר 1939 – מרס 1941)

"בקרוב גבר הפחד. [...] אחרי ההפצצה החלטנו גם אנחנו לברוח, אימא, אבא ואני. לא אוכל לתאר את הנדודים הנוראים".

(ה' נלקן, יומן מגטו קרקוב, בתוך: פ' קראי, פנים רבות לגבורה, יד ושם והאגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים, 2002, עמ' 16)

- א. על פי הציטטה ועל פי מה שלמדת, הצג שתי דרכים שבהן פעלו יהודים בקרקוב לאחר כניסת הצבא הגרמני לעיר, והסבר את השיקולים שהביאו אותם לפעול בדרכים האלה. (20 נקודות)
- ב. הצג שלושה צעדים שנקטו הגרמנים נגד היהודים, מכיבוש קרקוב עד הקמת הגטו. (15 נקודות)

10. "פנים רבות לגבורה"

א. הצג את המאבק להישרדות של הציבור היהודי בגטו קרקוב בשלושה תחומים: מזון, עבודה, פעילות חינוכית-תרבותית.

הסבר מדוע מאבק זה מבטא גבורה.

(20 נקודות)

- ב. הסבר את חילוקי הדעות בין ארגון "החלוץ הלוחם" ובין ארגון "האיסקרא" בנוגע למטרות הלחימה, והצג פעולת לחימה של אחת מקבוצות אלה. (15 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מן השאלות 11-12 (15 נקודות).

11. הסבר מדוע הגבירו הנאצים את הטרור כלפי הפולנים בקרקוב בשנת 1942, והצג שלושה צעדים שנקטו.

12. הסבר את הטענה של פליציה קראי, בספרה "פנים רבות לגבורה", שבגטו קרקוב שלטו "שליטים אמיתיים" ו"שליטים מדומים". הסבר מדוע הרשו "השליטים האמיתיים" לקיים פעולות תרבות בגטו.

נושא 4 — מלחמת העצמאות

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מן השאלות 13-14 (פרק ראשון) ועל אחת מן השאלות 15-16 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מן השאלות 13-14 (35 נקודות).

13. התמוטטות החברה הערבית בארץ-ישראל

א. לפניך קטע מן הספר "קוממיות ונכבה" מאת יואב גלבר. קרא את הקטע, וענה על השאלות שאחריו.

התמוטטות הפלסטינים התרחשה בשעה שבריטניה עדיין הייתה הריבון בארץ-ישראל. לבריטים עדיין היו בארץ ומסביב לה כוחות אוויר וקרקע מספיקים למנוע את מתקפת ההגנה אילו רצו להפעילם. ואולם הבריטים דחו את פנייתו של עבדאללה [מלך ירדן] להתיר ללגיון [הירדני] להגן על הכפרים הערביים ורמזו לו, כי אם יפזר את כוחו בכפרים לא יוכל להשתלט על חלקה הערבי של הארץ בתום המנדט. הבריטים גם הזהירו את מדינות ערב האחרות מפני כל ניסיון של פלישה מוקדמת לארץ, לפני תום המנדט, כדי לבלום את המתקפה היהודית על הפלסטינים ועל צבא הליגה. קניגהאם [הנציב הבריטי] איים להפעיל כוח אווירי נגד כל כוח צבאי שיתרכז על גבול ארץ-ישראל או יחצה אותו לפני סיום המנדט. העמדה הבריטית לא נבעה, חלילה, מאהדה כלשהי ליישוב ולמלחמתו, אלא באה להכשיר את הקרקע להשתלטות עבדאללה על החלק הערבי של ארץ-ישראל בתום המנדט ולפגוע ביכולת הפלסטינים להתנגד לה.

(י' גלבר, קוממיות ונכבה, דביר, 2004, עמ' 182)

על פי הקטע ועל פי מה שלמדת, הסבר את המדיניות של הבריטים בנוגע לפלישה של מדינות ערב לארץ-ישראל לפני תום המנדט.

על פי הקטע, הצג כיצד מדיניות זו באה לידי ביטוי בשני צעדים שנקטו הבריטים.
(15 נקודות)

ב. הסבר ארבעה גורמים להתמוטטות החברה הערבית-פלסטינית בארץ-ישראל בזמן מלחמת העצמאות:
שני גורמים בתקופה הראשונה של המלחמה (עד ה' 14 במאי 1948) ושני גורמים בתקופה השנייה של המלחמה (אחרי פלישת צבאות ערב).
(20 נקודות)

14. המלחמה בין צה"ל ובין צבאות מדינות ערב

א. הצג שני קשיים של מדינת ישראל בחודש הראשון שלאחר פלישת צבאות ערב.

הסבר מדוע הסכימו מדינות ערב להפוגה בקרבות ("ההפוגה הראשונה"). (17 נקודות)

ב. מה הייתה התוכנית שהציע ברנדוט בזמן ההפוגה הראשונה, וכיצד פעלה מדינת ישראל כדי למנוע את מימוש התוכנית?
(18 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מן השאלות 15-16 (15 נקודות).

15. הצג את הקשיים של היישוב היהודי בארץ-ישראל בארבעת החודשים הראשונים של מלחמת העצמאות בתחום הכלכלי, בתחום הביטחוני ובתחום המדיני.

הסבר כיצד התמודדו עם אחד מן הקשיים שהצגת.

16. הצג את ההצעה האמריקנית לדחיית ההכרזה על הקמת המדינה.

הסבר את הסיכונים והסיכויים שהיו בהחלטה להכריז על הקמת המדינה מייד עם תום המנדט.

נושא 5 — אל מול עולם חדש: לבטים ומגמות בעידן האמנציפציה

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:

על אחת מן השאלות 17-18 (פרק ראשון) ועל אחת מן השאלות 19-20 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מן השאלות 17-18 (35 נקודות).

17. תנועת ההשכלה – הדור הראשון

א. **הסבר** את תפיסת העולם של משכילי גרמניה: "היה אדם בצאתך ויהודי באוהלך".

כיצד מימש משה מנדלסון תפיסה זו בחייו?

(17 נקודות)

ב. **הסבר** את ההבדלים בשאלת החינוך היהודי בין התפיסה של נפתלי הרץ וייזל ובין התפיסה המסורתית.

(18 נקודות)

18. מסורת ומודרנה בקרב רבני ארצות האסלאם

א. **הסבר** את ההבדל בין גישת רבני ארצות האסלאם ובין גישת רבני אירופה כלפי תופעת המודרנה.

הצג שתי דוגמאות מתחומים שונים שבהן בא לידי ביטוי הבדל זה.

(20 נקודות)

ב. כיצד אפשר להסביר את ההבדל בין שתי הגישות? (15 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מן השאלות 19-20 (15 נקודות).

19. **הצג שלושה** תפקידים שמילאו "יהודי החצר" בשירות שליט המדינה.

הסבר כיצד תרמו "יהודי החצר" לחיזוק הקשר בין החברה היהודית לחברה הנוצרית.

20. **הסבר** את התפיסה של החת"ם סופר הבאה לידי ביטוי באמרה "חדש אסור מן התורה",

והבא שתי דוגמאות להשפעה של תפיסה זו על החברה היהודית.

נושא 6 — תולדות ארצות הברית

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:

על אחת מן השאלות 21-22 (פרק ראשון) ועל אחת מן השאלות 23-24 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מן השאלות 21-22 (35 נקודות).

21. עקרונות היסוד של הדמוקרטיה האמריקנית

- א. הצג את עקרון הפרדת הרשויות ואת עקרון האיזונים והבלמים, והסבר כיצד עקרונות אלה באים לידי ביטוי בחוקת ארצות הברית. (15 נקודות)
- ב. הצג שתיים מן המחלוקות שהתעוררו במהלך חיבור החוקה, והסבר את הפשרות שגיבשו האבות המייסדים במחלוקות שהצגת. (20 נקודות)

22. המשבר הכלכלי הגדול ו"הניו-דיל"

- א. הסבר שלוש סיבות למשבר הכלכלי הגדול בארצות הברית (1929-1933). (15 נקודות)
- ב. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלות שאחריו.

ההישג המרכזי של "הניו-דיל" הוא בקביעה שהמדינה היא האחראית לבריאות החברה, יציבותה, אושרה וקידומה [...] הלקח של המשבר היה שבחברה המודרנית דמוקרטיה אינה יכולה להתקיים בלי שהמדינה תהיה אחראית למימוש תפקיד זה ותראה בו את ייעודה המרכזי. העיקרון הזה הביא לגיבוש דפוסי פיקוח, ויסות ותכנון בכל שטחי הכלכלה, וכן לארגון פדרלי ומדינתי של השירותים החיוניים לחברה.

(מעובד על פי י' אריאלי, המחשבה המדינית בארצות הברית, מוסד ביאליק, 1967, עמ' 332)

על פי הקטע ועל פי מה שלמדת, הסבר את השינוי שחל במחויבות של הממשל האמריקני לאזרחים, בתחומי הכלכלה והחברה.

על פי מה שלמדת, הצג שתי פעולות של הממשל בתקופת "הניו-דיל", שבהן בא לידי ביטוי שינוי זה. (20 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מן השאלות 23-24 (15 נקודות).

23. הסבר שני טיעונים של אנשי הדרום להצדקה מוסרית של העבדות.

הצג גורם למלחמת האזרחים בארצות הברית שאינו קשור לעבדות.

24. הסבר מה גרם לאמריקנים להתערב במלחמה בווייטנאם.

הצג שלושה טיעונים נגד המעורבות של ארצות הברית במלחמה בווייטנאם.

נושא 7 – יפן המודרנית

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:

על אחת מן השאלות 25-26 (פרק ראשון) ועל אחת מן השאלות 27-28 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מן השאלות 25-26 (35 נקודות).

25. צמיחת יפן המודרנית

א. לפניך האיגרת ששלח נשיא ארצות הברית מילרד פילמור אל קיסר יפן באמצעות קצין הצי האמריקני מתיו פרי, ב־13 בנובמבר 1852. קרא את האיגרת, וענה על השאלה שאחריה.

ידידי הדגול והטוב,

אני שולח לך את המכתב הפומבי הזה בידי קומודור מתיו ק' פרי, קצין בדרגה גבוהה ביותר בצי ארצות הברית ומפקד השייטת המבקרת בימים אלה במחוזות הוד מלכותך הקיסר.

הנחיתי את קומודור פרי להבטיח נאמנה להוד מלכותך הקיסר שאני רוחש אך טוב לך ולממשלתך, וכל כוונתי בשיגורו ליפן היא כי ארצות הברית ויפן יחיו בידידות ויקיימו ביניהן קשרי מסחר.

החוקה של ארצות הברית וחוקיה אוסרים כל התערבות בענייניהן הדתיים או הפוליטיים של אומות אחרות [...]. עז רצוני ששתי ארצותינו יסחרו זו עם זו, לתועלתן של יפן ושל ארצות הברית גם יחד.

ידוע לנו שהחוקים הקדומים של ממשלת הוד מלכותך הקיסר אינם מתירים סחר חוץ אלא עם הסינים וההולנדים. אך העולם הולך ומשתנה וממשלות חדשות קמות, וכיוון שכך, נדמה שמן התבונה לחוקק מפעם לפעם חוקים חדשים [...].

הנחיתי את קומודור פרי להציג עוד עניין בפני הוד מלכותך הקיסר [...] רבים מאנשינו עוסקים בציז לווייתנים סמוך לחופי יפן. מעת לעת, בשעת סערה, אחת מספינותינו נטרפת בים סמוך לחופי הוד מלכותך הקיסר. בכל המקרים האלה אנחנו מבקשים ממך ומצפים שאנשינו יתקבלו בסבר פנים יפות, ורכושם יזכה להגנה עד שנוכל לשלוח כלי שיט כדי לאסוף אותם. אנו מתכוונים לכך בכל מאודנו [...].

רק לשם המטרות האלה שלחתי את קומודור פרי, בליווי שייטת רבת עוצמה, לבקר באֶדו, העיר הידועה של הוד מלכותך הקיסר: ידידות, מסחר, אספקת פחם ומצרכים, והגנה על אנשינו שספינתם נטרפה [...] יעניק האל להוד מלכותך הקיסר את השגחתו הגדולה והקדושה!

ידידך הטוב,

מילרד פילמור, נשיא

תורגם על פי המקור, מן האתר: http://ocw.mit.edu/ans7870/21f/21f.027/black_ships_and_samurai/presletter.html

על פי קטע המקור ועל פי מה שלמדת, הסבר שלוש סיבות להחלטה של יפן לפתוח את שעריה למערב.

(15 נקודות)

ב. הצג את השינויים שחלו במעמד של קיסר יפן בתקופת הרסטורציה ("מייג'י").

מה היו העקרונות שעליהם התבסס המשטר החדש ביפן, על פי "שבועת חמשת הסעיפים" ו"חמש האזהרות"?

(20 נקודות)

26. מלחמת סין-יפן הראשונה

א. "הסכנה של התערבות זרה, שהרתיעה את יפן מפני פלישה לקוריאה ב-1873, לא הייתה קיימת עוד [ב-1894]".

(ב"ע שילוני, יפן המודרנית: תרבות והיסטוריה, שוקן, 2002, עמ' 121)

הסבר את הקביעה הזאת. הצג שלושה מן הגורמים למלחמת סין-יפן הראשונה. (15 נקודות)

ב. לפניך ציור יפני שמתאר גנרלים סינים נכנעים לחיילים יפנים בשנת 1895.

ענין בציור, וענה על השאלה שאחריו.

(מתוך <https://ocw.mit.edu> אוחד ב-19 בינואר, 2017)

על פי מה שלמדת, הצג את התוצאות של מלחמת סין-יפן הראשונה.

הסבר את השפעת תוצאות המלחמה על היחס של יפן לסין ולמערב. בסס את תשובתך על שני רכיבים מן הציור.

(20 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מן השאלות 27-28 (15 נקודות).

27. כיצד באה לידי ביטוי מדיניות החוץ הפייסנית של יפן בוועידת וושינגטון (1921-1922)?

הסבר מדוע אימצה יפן בשנות השלושים מדיניות חוץ תוקפנית.

28. הסבר מדוע החליטה יפן לתקוף את ארצות הברית ב-1 בדצמבר 1941, והצג את תוצאות התקיפה.

נושא 8 — סין המודרנית

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:

על אחת מן השאלות 29-30 (פרק ראשון) ועל אחת מן השאלות 31-32 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מן השאלות 29-30 (35 נקודות).

29. סין במלחמת העולם הראשונה

א. הצג שתיים מן הדרישות (מתוך מסמך "21 הדרישות") שהציגה יפן לסין במלחמת העולם הראשונה.

הסבר את תגובת הממשל בסין לדרישות אלה.

(15 נקודות)

ב. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

בסין קיוו חסידי ההתערבות באירופה [במלחמת העולם הראשונה] לנצל את התהפוכות הצפויות בעולם כדי להיחלץ מהלחץ האימפריאלי, וכדי [...] לפלס לסין דרך כמדינה שוות זכויות בזירה הבין-לאומית.

(מעובד על פי א' שי, ממלחמת האופיום עד יורשי מאו, זמורה ביתן, 1981, עמ' 76)

על פי הקטע ועל פי מה שלמדת, הסבר אילו ציפיות השפיעו על מנהיגי סין להצטרף למלחמה (בתשובתך התייחס לענייני פנים וחוץ).

על פי מה שלמדת, הצג את התרומה של סין למאמץ המלחמתי.

הצג שתיים מן ההחלטות של ועידת ורסאי בנוגע לסין.

(20 נקודות)

30. סין אחרי תקופת מאו

א. לפניך קטע ממאמר על היחס היום בסין אל הדמות של מאו דזה־דונג.

קרא את הקטע, וענה על השאלה שאחריו.

אף כי פולחן האישיות שמאו זכה לו בעשור האחרון לחייו נעלם, המנהיג המהפכני ממשיך גם כיום לזכות בסין לכבוד קיסרים [...]

העובדה שמאו נזכר כיום בסין בצורה חיובית כל כך אינה ברורה מאליה, וסביר מאוד להניח, כי בנסיבות היסטוריות ופוליטיות אחרות היה יכול המנהיג המהפכני להיזכר באופן שונה לגמרי.

[...] רבים רואים במאו גם את מי שהעמיד את סין על רגליה [...] עם זאת, היה זה מאו שהמיט על סין אסונות אדירים.

(נ' ברנוביץ', "זכר מאו בסין הפוסט־מאואיסטית: הזיכרון והשכחה", **זמנים**, 101, עמ' 104)

על פי הקטע ועל פי מה שלמדת, הסבר והדגם את שתי הגישות בנוגע לאופן שבו זוכרים את מאו בסין.

(20 נקודות)

ב. **הצג** את הרפורמות העיקריות של דנג סיא־פינג לאחר מות מאו דזה־דונג.

באילו תחומים המשיך דנג את דרכו של מאו?

(15 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מן השאלות 31-32 (15 נקודות).

31. במאה ה־19 פרצו בסין מרד הטאי־פינג ומרד הבוקסרים.

הצג את שתי המרידות.

הסבר את ההשפעה של אחת מן המרידות על סין בטווח הקצר ובטווח הארוך.

32. במהלך שנות החמישים והשישים של המאה ה־20 ביצע השלטון הקומוניסטי בסין את רפורמת "הקפיצה הגדולה

קדימה" ואת "מהפכת התרבות".

הסבר את ההשפעה של הרפורמה ושל המהפכה על סין בטווח הקצר ובטווח הארוך.

בהצלחה!